

Kasvava metsa raieõiguse võõrandamise juhend

Tulenevalt Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud määrusest „Riigimetsas kasvava metsa raieõiguse ja metsamaterjali müügi kord“, on vajalik muuta seniseid põhimõtteid kasvava metsa raieõiguse võõrandamisel. Alates 22.08.2014 on lubatud lisaks hooldusraie raieõigusele müüa ka kokkuleppehinnaga kasvava metsa trassiraie, kujundusraie ja raadamise raieõigust.

Üldised põhimõtted:

1. Kasvava metsa raieõigust müüakse aladel, kus raiete teostamine RMK poolt ei ole otstarbekas ning küttepuidu varumise eesmärgil füüsilistele isikutele.
2. Metskonnad müüvad ostusoovide laekumisel ning võimalusel kasvava metsa raieõigust, millest saadakse kuni 30 m³ metsamaterjali ühe tehingu kohta.
3. Raied hinnangulise mahuga üle 30 m³ teostab regioon või looduskaitsetalitus (LKT). Juhul, kui raie korraldamine RMK poolt ei ole siiski otstarbekas ning tegemist on eritingimustega alaga, korraldab kasvava metsa raieõiguse müügi puiduturustusosakond (PTO) või metskond.
4. Kasvava metsa raieõiguse hindamisel lubatud meetodid RITA-s:
 - 4.1. Sanitaarraie: mõõtmise alusel (klappimine). Kõik raiumisele kuuluvad puud tähistatakse 1,3 m kõrguselt.
 - 4.2. Raadamine, trassiraie ja kujundusraie: mõõtmise alusel (klappimine), proovitüki alusel või eraldise seisundi alusel. Hindamismeetodi otsustab metsaülem.
5. Metsateatise vormistamiseks on vajalik takseerandmete olemasolu, mis on metskonna ülesanne. Eraldise seisundi alusel kasvava metsa hindamine on lubatud juhul, kui takseerandmete vanus ei ületa 2 aastat. Väikeste koguste müügi korral on „Metsa korraldamise juhend“ alusel metsainventeerimisele kehtestatud nõuded piisavad kasvava metsa hinna arvutamiseks eraldise seisundi alusel.
6. Raielangi kontrollimisel ja vastuvõtmisel on pretensioonide puudumisel RMK-l õigus ühepoolsetl akteerida raiutud raielangid. Teostatud raied tuleb peale tööde lõpetamist infosüsteemis vastu võtta ning lõpetada 1 kuu jooksul.
7. Ostjaga sõlmitakse „.....raie raieõiguse võõrandamise leping“, va PLK aladel, mille vorm on käskkirja lisas 2. Lepingu lahutamatud osad on raielangi üleandmise ja

vastuvõtmise aktid, mille vormid on käskkirja lisades 3 ja 4 ning klappimisandmete väljatrükkivorm, lisas 5.

8. Raieõiguse võõrandamise lepinguid sõlmivad metskonna metsaülem metskonna põhimääruse, metskonna spetsialistid ning puiduturustusosakonna turustusspetsialistid juhatause liikme käskkirja alusel. Lepingute koostamisel MIS-is tuleb pöörata tähelepanu lepingus kirjeldatud raieliigile, mis tuleb vajadusel käsitsi õigeaks märkida (lepingu päises ning punktides 2.1. ja 2.3.).
9. Lepingu punktis 5.1. määratakse ülestöötamise tähtajaks reeglina kuni 3 kuud. Sõlmitud lepingud salvestatakse DHS-i sarjas 3-3.6.4. „Kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingud“.
10. Hindamisandmete alusel arvutatakse sortimendid ning kasvava metsa raieõiguse hind. Kasvava metsa raieõiguse hind arvutatakse infosüsteemis korrutades selleks raielangilt saadava metsamaterjali koguse vastava metsamaterjali hinnaga vahelaos ning lahutades sellest kokkuleppelise ülestöötamishinna. Kasvava metsa raieõiguse võõrandamise müügihinna arvutamise aluseks olevad metsamaterjali hinnad on kinnitatud PTO juhataja käskkirjaga. Kokkuleppeline ülestöötamishind kinnitatakse metsahalduse juhatause liikme käskkirjaga, mille aluseks on RMK keskmine SR, TR ja RD ülestöötamise hind, milles arvestatakse lisaks RMK keskmise müügiobjekti ettevalmistamiseks tehtud otseseid kulutusi.
11. Müügipakkumise koostamise eelduseks on kliendiandmete olemasolu Axaptas. Uue kliendi andmed sisestab Axaptasse müügiraamatupidaja lepingu sõlmija poolt saadetud andmete alusel. Müügiraamatupidaja koostab kliendile Pakkumise (ettemaksuarve) maksetähtajaga 14 päeva. Raamatupidaja saadab lepingu sõlmijale teate raha laekumise kohta e-kirjaga. Ettemaksu tasumisel sõlmitakse leping. Müügiraamatupidaja vormistab arve. Kui pakkumise eest ei tasuta, annab lepingu sõlmija müügiraamatupidajale teada otsusest, et Pakkumine tühistada.
12. Sanitaarraie raieõiguse võõrandamine
 - 12.1. Metskonnad viivad läbi kasvava metsa sanitaarraie raieõiguse võõrandamist füüsilistele isikutele küttepuidu varumise eesmärgil. Sanitaarraie raieõiguse ostusoovi registreerimisel on maksimaalne kogus kuni 25 m³, mida on lubatud ületada sõltuvalt hindamisandmete täpsusest kuni 5 m³. Erandjuhtudel ning piisava põhjendatuse korral on lubatud võõrandada sanitaarraie raieõigust ka juriidilistele isikutele metsaülema kaalutusotsuse alusel.
 - 12.2. Ostusoovid saab registreerida telefoni 676 7676, e-posti kyte@rmk.ee või RMK veebilehe kaudu. Sanitaarraie raieõiguse ostusoovid registreeritakse ühtses küttepuidu registreerimissüsteemis. Küttepuidu varumine kasvava metsana toimub ajavahemikus 1. november kuni 31. märts. Vastavaid sooviavaldusi registreerib RMK kuni 1. oktoobrini.

13. Trassiraie ning raadamise raieõiguse võõrandamine

- 13.1. Teiste isikute vajadustest (arendused jne) lähtuvate raiete korral pakutakse huvitatud isikule metskonna poolt alati kasvava metsa raieõiguse võõrandamise võimalust, kui raiutav kogus on kuni 30 m³. Juhul, kui raiest huvitatud isik (arendaja) ei ole nõus raieõiguse võõrandamisega, teostab raie regioon, esitades raiekulude kohta arve. Projekti- või planeeringujärgse raieala tähistab looduses raie taotleja.

14. PLK kujundusraied ning raadamised

- 14.1. PLK raie korral pakub metskond looduskaitseosakonna (LKO) piirkondliku spetsialisti ettepaneku alusel rentnikule kasvava metsa raieõiguse võõrandamist kuni 30m³ suuruste kogusteni. LKO koostab PLK raie kirjaliku lähteülesande, kus fikseeritakse raie teostamise tingimused ja hinnanguline raiutava puidu maht.
- 14.2. PLK taastamiseks ja hooldamiseks vajalike raiete korral ei sõlmita eraldi kasvava metsa raieõiguse lepingut, vaid müügitehingu aluseks on maarendileping. Rentnikule edastatakse ettemaksuarve kasvava metsa raieõiguse võõrandamise eest, mille sisendid edastab raamatupidajale metsaülem. Osapoolte kohustused fikseeritakse maarendilepingus.
- 14.3. PLK aladel, kus tegemist on mittemetsamaaga või põõsastikuga, kus puudub metsateatise esitamise kohustus, on lubatud hinnata raiutavate tüveste ja metsamaterjali kogus silmamõõduliselt. Arve koostamise aluseks on PTO juhataja poolt käskkirjaga kinnitatud „Rohu- ja põllumaadel ning poollooduslike koosluste taastamisel raiutud raidmete ja tüveste müügihind“.